

Wywód uciążliwości Ignacego Jasińskiego w sprawie o uznanie darowizny za nieważną i bezskuteczną.**Or.** Archiwum Narodowe w Krakowie, sygn. 29/200/1742 (d. WM 269), k. 565–566.**Edycja krytyczna:** Mateusz Mataniak.**[s. 565]**

Nr I

Wywód uciążliwości z strony Ignacego Jasińskiego Ojca
pko Józefie Jasińskiej Synowej

Wysoki Sądzie Appelacyjny!

Ignacy Jasiński ojciec aktem darowizny zwyczajnej 3 lutego 1827 r. darował Stanisławowi Jasińskiemu synowi swemu (teraz już nieżyjącemu) i Józefie z Goryczków małżonkom połowę domu pod L. 2 w Trzebini, połowę gruntu w pasterniku, połowę drugiego gruntu tamże w pasterniku i połowę łąki pooranej w Bagienkach. Przyjęcia tej darowizny nie dopełnili obdarowani w myśl art. 932 KC. A gdy złe postęпки synowej wpędziły w grób Stanisława Jasińskiego, naówczas ojciec aktem z dn.^a który synowej dn. 22 listopada 1834 r. wręczonym został, odwołał ową darowiznę. Stąd wytoczył się spór na audiencję Trybunału w dniu 11 lutego 1835 r., który rozstrzygając Wysoki Trybunał uznał darowiznę # questionis za kontrakt małżeński nieodwoalny. Uciążył przeto niesłychanie ojca. Obraził przepisy prawa, albowiem istotnym warunkiem każdego kontraktu małżeńskiego jest wpływanie przyszłych małżonków do tegoż. W obecnym przypadku ani Stanisław Jasiński, ani nikt imieniem jego, ani Józefa z Goryczków, ani nikt imieniem tejże nie wpływał do aktu questionis. Czyliż więc może być uważany za kontrakt małżeński? Czyliż darowizna questionis może tym samym być uważaną za objętą przez kontrakt małżeński? Czyliż raczej nie jest ona darowizną prostą, nie przez kontrakt małżeński, ale przez akt zwyczajny objętą? **[s. 566]** Czyliż sama naturalna słusność nie byłaby obrażoną, aby po synie bezpotomnie zmarłym wydzierła ojcowi wdowa, synowa jego, majątek, za to, że złymi postępkami swemi wpędziła do grobu męża? Gdy zatem Trybunał mierzył^b się z wszelkim poczuciem prawnym, nazywając kontraktem małżeńskim akt, do którego żadne z przyszłych małżonków nie wpływało. Gdy ani jeden przepis z art. 1081 do 1090 KC nie może być stosowanym do obecnego przypadku, bo powołane przepisy stosują się jedynie do darowizn objętych kontraktem małżeńskim, co sam Wstęp Działu VIII Tytułu II Księgi II KC wyjaśnia, w wyrazach: „o darowiznach uczynionych przez kontrakt małżeński małżonkom i

a W oryginale data nie wpisana.

b Wyraz niezbyt czytelny.

dzieciom spodziewanym z małżeństwa”. Gdy przepisy prawa cywilnego znają rodzaj darowizn prostych na korzyść małżeństwa nie przez kontrakt małżeński czynionych, bo co do takich postanowiły wyjątek nieodwołalności z dwóch przyczyn: a) w art. 959 z przyczyny niewdzięczności; b) w art. 960 z przyczyny przybycia dziecięcia. Nie uczyniły zaś wyjątku pod względem przyczyny trzeciej^c, to jest pod względem przyjęcia przepisane koniecznie pod karą bezskuteczności darowizny, jak art. 932. Gdy jedynie w takich darowiznach na korzyść małżeństwa, które objęte są przez kontrakt małżeński, uczyniło prawo wyjątek co do wyrażenia przyjęcia w art. 1087, bo do takowych przywiązały przepisy domniemanie niejako przyjęcia, skoro kontraktujący przyszli małżonkowie wpływają do kontraktu małżeńskiego, co w obecnym przypadku nie zaszło. Słowem. Gdy darowizna questionis jest tylko zwyczajną i prostą, a nie przyjętą i bezskuteczną, jako według art. 932 odwołaną. Przeto Ojciec uprasza Wysokiego Sądu Apelacyjnego! O uchylenie wyroku a quo. O uznanie darowizny questionis z dnia 3 lutego 1827 r. za bezskuteczną.

[Podpis] Szpor.

[cytowane przepisy: Kodeks Cywilny Napoleona, art. 932, 959, 960, 1081, 1082, 1083, 1084, 1085, 1086, 1087, 1088, 1089, 1090]

[hasła: darowizna prosta, darowizna między małżonkami, darowizna na wypadek śmierci, przyjęcie darowizny, odwołanie darowizny, nieważność darowizny, Trybunał I Instancji]

c W oryginale: 3-iej.